

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 34.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, s' donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 27 APRIL.

De Paus.... franc-maçon.

Dit deuntje ging eenen tijd lang met in de gazetten van het licht; nu en dan echter kwam eene maçonnieke stem er tusschen, om te verklaren, dat het valsch was, en dit geschiedt nu weer in een nummer van het Hollandsch vrijmetselaarsorgaan, het *Maçonniek Weekblad*, van 29 maart laatst. Daarin wordt verzekerd, dat de bewering, als zou Pius IX in zijne jeugd te Philadelphia of te Madrid deel gemaakt hebben van de loge, van allen grond is ontbloot. De bewijstukken zijn er bij gevoegd.

Het vrijmetselaarsblad betreurt het, dat de Italiaansche Br. deze uitvinding zonder den minsten schijn van waarheid hebben uitgestrooid.

Men moet niet denken, dat de Belgische « Libérale » bladen, die het fabelke nog onlangs herhaald hebben, deze nieuwelogenstraffing opnemen zullen.

Verre van daar!

Binnen acht dagen herbeginnen die eertijde pennen, werkende voor de « verspreiding van licht en beschaving, » met den laster.

Oorlogsgeruchten.

Ziehier nog eenige bijzonderheden over het reeds zooveel besproken incident der duitsche nota aan België en de gevolgtrekkingen welke hieruit opge-
maakt worden, zegt de *Salut Public*:

Prins von Bismark zoekt slechts naar een voorwendsel om wat hij noemt een *toevonden zet in de Bank* te doen. In den aanstaanden oorlog, zegde hij, zullen wij de Franschen nog eens verslaan, hun Champagne en Fransche Comté ontnemen en hun eene oorlogsschatting van 10 milliarden opleggen.

Derhalve, zegden eenige afgevaardigden, zich tot een Franschman wendende — en wij geven hier hun gezegde woordelijk terug — blijft derhalve bedaar of gij zijt verloren; het duitsche leger is gereed en tot de tanden gewapend, 1, 200,000 man kunnen binnen de veertien dagen marschvaardig zijn. Alle bevelen tot uitrukken zijn gereed; de positie van elk leger, van elk korps is aangewezen; de bevelhebbers zijn van heden af benoemd.

Op een teeken van den staf van die massa soldaten in beweging geraken. En achter hen staat de landstorm een miljoen gedisciplineerde, uitgeruste en met alles gewapende manschappen.

Duitschland heeft geen hulpbronnen genoeg, om altijd zulk een leger op de been te houden; de belastingen zijn verduddeld; iedereen is ontvreden, en men verwacht eene groote maatschappelijke omwenteling, zoo men het gevaar niet afwendt door eenen oorlog tegen den erfvijand.

Frankrijk zal het slagveld zijn en het latijnsche ras overwonnen worden of zegevierden, maar er zullen geen halve maatregelen genomen worden, zoals in 1871. De vrede zal slechts gesloten worden op de puihopen van een der beide volken. Weest dus gewaarschuwd; zeg dit tot al uwe dagbladen: « Duitschland kan niet anders uit zijn toestand geraken dan door een buitenlandschen oorlog; trotsch op zijne inrigting en vertrouwen op zijne magt en zijne legerhoofden, wil het meester zijn in Europa, en daar het geen geld heeft, moet het dit gaan halen waar het is. Weest dus dubbel voorzigtig en weet de pil in te slikken zonder een leelijk gezicht te trekken. »

Hoeveel weerde aan dat bericht toegeschreven moet worden, zouden wij niet durven bepalen; dat er eenige waarheden in gevonden worden, valt niet te ontkennen; de beschrijving van de sterkte van het duitsche leger is misschien overdreven; de organisatie is onwederlegbaar geschetst. En dat van Bismarck Frankrijk geerne *verpletteren* zou, kan alleen een vergoder van dien man loochenen.

Landbouw.

Bijna al de dieren, hoe klein en nietig zij schijnen, bewijzen menigvuldige diensten, en toch zijn er vele, inzonderheid onder de insecten, die onmededogend vervolgd en vernield worden. Daarom zou het noodzakelijk zijn, dat men aan de kinderen in de gemeente-scholen eenige grondbeginselen der natuurkunde leere, omdat zij de nuttige van de schadelijke dieren zonden leeren kennen, om deze laatste te kunnen vernielen en de andere te beschermen.

De mier, die ook wel eens in de zomerdagen vele onaangenaamheden berokkent, is in zekere gevallen van een groot nut voor den landman. Zoo doen deze diertjes eenen onafgebroken oorlog aan rupsen. Ziet hier een sprekend bewijs van mijn gezegde:

In eenen hof stonden koolen, die opgevretten werden door eene overgrootte menigte dezer kerfdieren.

De eigenaar, niet wetende hoe hij zich van die plaag meester zou gemaakt hebben, was op het gedachte gekomen zich een van die miernesten te verschaffen, die men zoo dikwerf in de mastenbosschen ontmoet, en die zich onder een hoop spelden verschuilen. Men bracht hem eenen zak vol mieren, die hij oogenblikkelijk in tegenwoordigheid hunner vijanden, de rupsen, plaatste.

Weldra begon de strijd. Elke mier maakte zich meester van een rups, greep deze bij den kop, zonder ze nog aan hunne klauwen te laten ontvluchten. De andere rupsen, als hadden zij het voor gevoel van het gevaar, dat hen bedreigde,

verdwenen schielijk, zoodat er des anderendaags geen een dier insecten in de koolen overbleef, en dat men tegen de muren, die den hof omringden, geheelehoopen geseuvelde rupsen kon bemerken.

In Duitschland worden de mieren door de bevoegde overheid beschermd, want iedereen waardeert er de diensten, door deze diertjes bewezen, en al worden hunne eieren zeer gezocht, als voedsel der fezanten, patrijzen en nachtegalen, toch is het streng verboden, de nesten in de bosschen te rooven.

De mier is onvermoeibaar in het zoeken harer prooi; zij klimt tot in den top der boomen, en vernielt met duizende kwaadveroorzakende insecten.

Ziedaar wel het bewijs, dat alles in de natuur zijn nut en zijne rede van bestaan heeft!

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik, 25 april:

De 11jarige knaap L. J. Detry, van het gehucht Surlomez onder Coutbain, was dezer dagen in een naburig bosch gaan vogelheesten zoeken. Hij had een nestje gevonden, waarin twee eieren lagen toen hem een andere jongen ontmoette, namelijk J. H. Manne, oud 15 jaren, en welke hem het nest met de eieren wilde ontnemen. Er ontstond eene worsteling tusschen de beide jongens tot Manne zijnen tegenstrever ten gronde wierp en hem een aantal stampen op den buik en de borst toebrengde. De knaap bleef ongeveer 2 uren achter de struiken liggen en toen hij thuis kwam legde hij zich te bed, alwaar hij weldra overleed. Het gerecht van Hoei is ter plaats geweest om de lijkschouwing van het slachtoffer bij te wonen, waarna de jeugdige moordenaar aangehouden is.

— Men schrijft uit Charleroi, 24 april:

Eene nieuwe kerkhofschennis wordt ons door den *Union de Charleroi* gemeld; de burgemeester van Montigny, M. Piéard heeft op het gewijd kerkhof de begrafenis bevolen van eene vrouw, welke aldaar in openbare zedeloosheid en gansch buiten de gemeenschap der kerk leefde.

— Men meldt dat generaal Chazal, die uit de Pyrenéens weergekeerd, zijne op pensioenstelling heeft gevraagd, waarop hij sedert verleden jaar het recht heeft.

— De werklieden van den put n. 2 der koolmijnen van Mambourg, hebben geweigerd neer te dalen; de werklieden vragen eene verhooging van werkloon. Men meldt insgelijks dat in de putten *St-André* en *St-Charles*, te Montigny-sur-Sambre, het werk gedeeltelijk gestaakt is.

— Men schrijft uit Antwerpen:

Gisteren morgen, ten 8 1/2 ure, is een jammerlijk ongeluk in de Lange Vierstraat voorgevallen. De straat en de gevels werden met vlaggen en wimpels versierd, ter ere van den leerling Eeckels, primus der academie. Ieder deed zijn best; langs alle kanten brachten men vlaggen bij, doch eensklaps volgde er een algemeene stilstand: het werk werd gestaakt ten gevolge van een jammerlijk ongeluk. De broeder van den primus, Jan genaamd, 28 jaren oud, had vergunning gevraagd aan de bewoners der tweede verdieping van het huis nummer 10, om eene vlaggekoord aan het vensterraam vast te maken. Dit werd hem toegestaan, doch het venster moest gesloten blijven, omdat er in de kamer iemand ziek te bed lag. Jan Eeckels ging in eene nevensliggende kamer, opende het venster en poogde, langs de straat, de raam te bereiken van de kamer waar de zieke lag. Dit was een zeer gevaarlijk werk, hoewel het den jongeling zou gelukt zijn, indien niet de ijzeren leuning van het venster, aan welke hij zich vastgreep, onder de drukking bezweken en uit den muur losgeraakt was. Nauwelijks had hij de leuning vastgegrepen, of deze bezweek en Jan Eeckels viel op de kalseide, van waar hij zwaar gewond werd opgenomen. Na ter plaatse de eerste zorgen te hebben bekomen, is de gewonde naar het gasthuis gebracht.

— Doornik bezit een schepene van openbare werken die, om een kwartier weg te ruimen, al de muren te gelijk ofbreekt. Eergisteren is een ongeluk gebeurd op de terras *St. Brice* waar men sedert eenige dagen werkt om de huizen af te breken die nevens de school der Broeders gebouwd zijn. De stad had aan de Broeders de toelating gegeven nog school te houden tot 1 mei, en verzekerd dat er geen gevaar was.

Eergisteren morgen sloegen de werklieden eenen balk af, die russte op den muur eener klas. Een Broeder vroeg voorzichtigheid, en zij beloofden op te letten. Zij verzekerden, dat er niets te vrezen was.

Des namiddags, ten 3 ure, kwam de Broeder-overste het huis nazien, en maakte dezelfde opmerkingen.

De werklieden zetten hun werk voort. Ten 4 ure wierpen zij eenen muur omver, die muur viel op den schoolmuur. Deze stortte in en het plafond der school kwam naar beneden in de 2^e klas, waar een broeder les gaf aan 60 leerlingen. De balken van het plafond rustten aldus langs de eene zijde op den overmuur en langs de andere op den grond en de ingestorte brokken van den muur. In een oogwenk lag de school vol brokken steen en kalk. De leerlingen waren overdekt met plakmoortel en sneiden verschrikt naar de deur. Het gedrang was zoo groot, dat men de deur niet kon open krijgen. Eenigen rukten de vensters open en ge-

raakten aldus buiten. Eindelijk kreeg men de deur open en de jongens geraakten buiten.

Door een slach van wonder was er niemand dood, maar 5 kinders tusschen 10 en 12 jaren zwaar gekwetst: Mathieu Fontaine en Langlez. De eerste is den arm gebroken, de tweede heeft een gat in het hoofd, de derde is aan de borst gekwetst. Eenige anderen zijn gekneusd.

— De liefhebbers van wilde dieren zullen met smart vernemen, dat bij het vertrek naar Engeland der laatste amerikaansche leeuw, de vermaarde Jim, een Afrikaansch leeuw, oud 28 jaar, te sterven lag in het hippodroom te Nieuw-York, 27 jaren gevangenschap hadden zijnen wilden aard niet kunnen temmen, en hij sterft omdat hij hardnekkig geweigerd heeft zich te laten verplegen. Hij werd voor de eerste maal te Londen aan het publiek vertoond.

Eenigen tijd nadien oordeelde men, dat men met zijne opvoeding kon beginnen; een temmer wilde die taak ondernemen, maar het dier ontving hem zoo minzaam dat hij zes maanden van te bed lag. Daarna werd Jim verkocht aan den eigenaar eener menagerie, die in het land reisde en eindelijk te Edimburg poogde Mac-Arthur er eene geleerden leeuw van te maken. Voor talrijke luipaarden trad hij in het hok van het dier, en na eenigen tijd de luipaarden gestreeld te hebben, legde hij de hand op Jim; maar deze hield waarschuwend van geene aanrakingen, want hij sloeg den temmer met eenen klauw ten gronde.

Dan ving een schrikkelijk tooneel aan: de luipaarden sprongen op den leeuw en beten en klauwden hem; de leeuw verscheurde van zijnen kant de luipaarden, terwijl de temmer hem met een karwas in het gelaat sloeg en poogde hem zijne prooi te doen loslaten. Men kon eindelijk de deur sluiten, die de dieren scheidde, en de man kon uit de klauwen van het wild dier ontsnappen.

Korts nadien kocht de vermaarde Barnum den ontbarenden Jim en bracht hem naar Amerika. Hij werd eenigen tijd in eene menagerie vertoond, waar hij eenen zijner bewakers doodde, door hem het hoofd tusschen zijne machtige tanden te vergruiften. Professor Langworthy probeerde te vergeefs hem te temmen. Eindelijk zag men van zijne opvoeding af.

In eene andere dierengarde maakte Jim zich vermaard door de staven van zijn hok te verbrijzelen en eenen grooten olifant aan te randen. Deze nam den armen Jim met zijnen smit op, lief hem in den lucht, en na hem eenige seconden tusschen lucht en aarde gehouden te hebben, sloeg hij hem zoo geweldig ten gronde, dat hij hem drie ribben verbrijzelde. Hij kwam weder bij Barnum, waar een temmer, met name Charles White, hem gedeeltelijk kon temmen! Maar na eenige jaren kwetste het woeste dier zijnen meester, en men sloot hem in een hok, om niet meer in het publiek vertoond te worden.

Onlangs heeft de oude Jim eenen koude gevat; er is eene ontsteking ontstaan, en waarschijnlijk slaapt hij nu reeds den eeuwigen slaap. Zijn slechte aard was eene groote « attraction. » Overigens de schrikkelijke koning der woestijn heeft gedurende zijne gevangenschap zijnen tijd niet verslapen. In zijn leven heeft hij eenen mensch en dertien dieren gedood; wij telden de gewonden niet, waarvan het cijfer schijnt aanzienlijk te wezen.

BUITENLAND.

Frankrijk.

De twee luchtreizigers Crecé-Spinelli en Sivel hadden in hunnen luchtbal eenen voorraad zuurstof (oxygeen) medegenomen, bestemd om hun de ademhaling te geven, wanneer de lucht der hooge streken hun zou ontbreken. Zij konden niet van de dood gered worden, maar ziehler hoe dezelfde zuurstof het leven gered heeft aan eenen achtbaren afgevaardigde van het Noorddepartement. De heer Leurentafgevaardigde bij de suikerconferentie van Brussel, werd zondag laatst aangetast door eenen aanval van geraaktheid met lamheid der leden langs den rechterkant. Doctor Tamin Despalle in plaats hembloed te laten, deed den lijder zuivere zuurstof inademen. Vier uren nadien kwamen de beweging en het gevoel weder. De heer Dumas heeft die gewichtige ontdekking eergisteren aan de academie van wetenschappen te Parijs medegedeeld. Ziedaar eene nieuwe toepassing voor de schielijke aanvallen, welke verslagenheid werpen in de families en die bijna altijd door nootlottige gebeurtenissen gevolgd zijn. Het zou nuttig zijn dat voortaan de apothekers altijd in hun huis luchtballietjes vol zuurstof hadden, welke volgens de behoeften ter beschikking van het publiek zouden kunnen gehouden worden.

Duitschland.

De reis van den groothertog van Mecklenburg Schwerin naar het Heilig Land, heeft voor de wetenschap goede vruchten opgeleverd. Onder leiding van den bekenden Egyptoloog, professor Brugsch Bey, is de groothertog op eene Egyptische korvet van Suez naar Tor vertrokken en heeft hij van daar de reis naar den Sinai op kameelen voortgezet. De prachtige karavaan bestond uit meer dan 120 kameelen en dromedarissen, die in zeven dagen de heen- en terugreis volbrachten. Aan den voet van het klooster had men de tenten opgeslagen. Hier viel professor Brugsch Bey het

overhoopte geluk te beurt, negen tot nog toe onbekende stukken van den beroemden Codex Sinaiticus, het oudste handschrift des Bijbels, te ontdekken. De groothertog heeft den 15 dezer via Ismailia en Port Said zijne reis naar Palestina voortgezet.

Denemark.

De vuurbergen van Island zijn in werkzaamheid. Drie kraters braken kokende lava en warm slijk uit. De omringde weiden zijn met lauw water overstromd. Men meldt daarenboven dat er in den nacht van 29 maart een regen van asch op verscheidene punten van Noorwegen en Zweden gevallen is. Er zijn eenige bijzonderheden over dit natuurwonder ingekomen, en er blijkt uit dat in den morgen van 30 maart de sneeuw overdekt was met asch op eene groote uitgestrektheid en in zoo groote mate dat er in een glas sneeuw een lepel asch lag. De heer professor Fearnly, van Christiania, heeft deze asch microscopisch onderzocht, geholpen door professor Kiernil, en deze geleerden hebben verklaard dat het verbrijzelde puimsteen is, volkomen gelijk aan degene die zich in massa in den vuurberg Hekla bevindt. In de zee heeft men groote stukken puimsteen gevischt, die eenen sterken solfergeur hadden. Zoo mag men veronderstellen dat er eene uitbarsting van den Hekla heeft plaats gehad.

Politiek overzicht.

De *Journal de Paris* zegt in zijn nummer van gisteren dat de toestand van Europa zoodanig geworden, dat de waargang der belgische onzijdigheid niet ernstig meer kan opgenomen worden. Frankrijk is voor langen tijd machteloos en moet buiten zaak worden gelaten en het Engeland van voorheen bestaat niet meer. Het tegenwoordige Engeland, het Engeland van den vrijhandel, verzoegt zich met te verkoopen en te koopen. Dit is eene persoonlijke denkwijze en het is de eerste maal niet dat het parijsche blad die vooruitzet.

In het engelsch Parlement zal vandaag eene nieuwe ondervraging plaats grijpen over het duitsch-belgisch geschil. Graaf Russell zal vragen dat het ministerie een afschrift zou nederleggen der briefwisseling tusschen Duitschland en België en rekenschap geven zou van wat gedaan is om de aangehaalde feiten vast te stellen.

De *Gazet van Keulen* heeft dezer dagen een artikel afgekondigd over België, dat de Pruisen van ons land met wellust en geestdrift vervullen zal.... Ziehier dit liefdallig, overvriendelijk ding:

« Het Duitsche rijk heeft geen verlangen, nu vooral, dat het den Elzas en Lotharingen teruggewonnen heeft, zich verder uit te breiden. Wij weten zeer goed, dat iedere stap buiten de natuurlijke grenzen, aangewezen door onze taal, ons niet versterken, maar verzwakken zou. Ja, tijdens de stichting van den Noord-Duitschen bond in 1866 hebben wij zell Luxemburg en Limburg gemakkelijker laten schieten, omdat de bevolking er gemengd is. Wanneer wij België beschutten, zijn wij gansch vrij van eigenbelang, wij zijn edelmoedige vrienden: want de Franschen zelf hebben min of meer duidelijk bekend, dat zij zich het verlies van Elzas-Lotharingen zouden laten goedvallen, indien zij maar België in de plaats kregen.

« Wat moet men nu denken van de Belgen, die, niettegenstaande dit, maar altijd voort hunne liefste lonkes voor de inpalmingszuchtige Franschen behouden, voor de eenige vijanden der Belgische-onafhankelijkheid, en tegen ons, Duitschers, de natuurlijke vrienden en beschermers van België, meer of min onvriendelijk gezind blijven?

« Moeten wij niet denken, dat de ultramontaanse en de commerciële belangen België onwederstaanbaar in de armen van Frankrijk lokken, en dat de Belgen het niet ernstig meenen, wanneer zij pochen op hunne liefde voor onafhankelijkheid?

« Wanneer de Belgen voortgaan hunne natuurlijke belangen zoo te miskennen, is 't hoegaanpand niet onwaarschijnlijk, dat dezelfde eeuw den Belgischen Staat zou hebben zien beginnen en zou zien eindigen. »

« Wij moeten zeggen, dat het artikel der *Gazet van Keulen* te Berlijn eenen zeer ongunstigen indruk heeft gemaakt: al de dagbladen, zonder onderscheid, vallen tegen uit. Is die tegenstand rechtzinnig? Men zal ons toelaten, het te betwijfelen; want als een groot dagblad zulke gewichtige regelen durft schrijven, doet het niets dan de weergalm zijn van men en verder gezegde woorden.... »

De Cartisten hebben een nieuw voordeel behaald in eene ontmoeting, die den 25 april tusschen Escopissau en Noya heeft plaats gehad.

Het politiehooft van Posen heeft de overste van het Ursulinenklooster verwittigd, dat de ministers van dien dien en van binnenlandse zaken de uitdrijving bevelen hebben der kloosterzusters, die geen geborene Duitschers zijn, en dat krachtens dit bevel, deze binnen de acht weken het duitsch grondgebied moeten verlaten.